

TYÖSUHDETURVAA JA MELUNTORJUNTAA MUIDEN MAIDEN MUUSIKKOLEHDISSÄ

Muusikko on poiminut kiinnostavia paloja ulkomaisista musiikkilehdistä, etenkin eri maissa toimivien sisärjestöjensä äänenkannattajista. Näitä katsauksia pyrimme tästedes julkaisemaan säännöllisen epäsäännöllisesti muutaman kerran vuodessa.

Musikern: Äänitteen suoja-aikaa pidennettävä

Ruotsin satavuotias Musikerförbundet tuntee huojennusta ja iloa hyvin menneestä juhlasta. On palattu arkeen, ja juhla-kongressissakin esiin tulleet epäkohdat on nostettu pöydälle.

Kansainvälisen muusikkojen liiton kongressissa herätti eniten keskustelua äänitteiden suoja-ajan pidentämisen tarve. "Nykyään äänitteen oikeudet omistaa yleensä levy-yhtiö, mutta koska nykyään monet artistit julkaisevat levyjä omalla kustannuksellaan, suoja-ajan merkitys esittäville taiteilijoille kasvaa entisestään", toteaa Ruotsin muusikkojen liiton puheenjohtaja **Jan Granvik** pääkirjoituksessaan.

Äänitteen suoja-aika on nykyään Euroopassa 50 vuotta äänityksestä tai julkaisusta. Sen jälkeen kuka tahansa voi paketoita levyn itse laatimaansa pakkaukseen ja alkaa myydä sitä. "Ymmärrän hyvin, että Paul McCartney on raivoissaan", summaa Granvik.

Kongressissa oli läsnä EU-komissaari Barbara Norcross-Amilhat, jolle tehtiin selväksi, että muusikot haluavat suoja-ajan pidennettäväksi vähintään 70 vuoteen. Ääni- ja kuvataiteilijien IFPI pitää kohtuullisena 95 vuotta, joka on jo nyt äänitteen

suoja-aika Yhdysvalloissa. Komissaari Norcross-Amilhat pyysi lisäksi muusikoilta täsmennettyjä ehdotuksia toisen levyalan epäkohdan korjaamiseksi: millainen lainmuutos tarvittaisiin, jotta estettäisiin ja tarvittaessa myös jälkikäteen mitätöitäisiin levy-yhtiöiden muusikoille asettamat kohtuuttomat levytyssopimuksen ehdot.

Musikern on Svenska Musikerförbundetin jäsenten ammattilehti. Tähän alkuperäiseen muusikkoliittoon kuuluu nykyisin lähinnä kevyen musiikin esittäjiä sekä muita viihdealan ammattilaisia.

Symfoni: Freelancemuusikoista kahden kerroksen väkeä?

Ruotsin uusi hallitus herätti palansaajien järjestöissä tyrmistystä työttömyyskassauudistuksellaan, jossa sekä heikennettiin työttömyysturvan tasoa että kovenntettiin työssäoloa. Pieneksi lohdutukseksi hallitus on myöntänyt määrärahan eräänlaisen muusikkopankin, *Musikeralliansenin* perustamiseksi. Musikeralliansen tulisi olemaan yksikkö, jonka piirissä freelancemuusikot

voisivat elää turvattua elämää kuukausipalkkaisina, vaikka heidän työpaikkansa vaihtelisivat.

Vastaavanlainen järjestelmä on turvannut vapaita näyttelijöitä jo vuodesta 1999, ja se on siellä toiminut kaikkien osapuolten tyydytykseksi. Tanssin alalla "allianssi" perustettiin viime syksynä.

Hallitus on budjettiesityksessään varannut tarkoitukseen 30 miljoonaa kruunua. Sen on arvioitu riittävän ainakin 125 muusikon kiinnittämiseen. Tämä on kuitenkin vasta hädin tuskin kymmenesosa Ruotsissa toimivista freelancemuusikoista.

Ruotsin kahdesta muusikkojen liitosta pelkästään orkesterimuusikoiden SYMFin freelance-osastossa on 500 jäsentä. Symfoni-lehden pääkirjoituksessa Ruotsin ammattimuusikoiden puheenjohtaja **Bosse Ohlsson** peräänkuuluttaa tarkempia määritelmiä siitä, mitä ollaan ajamassa takaa: mistä kaikista musiikin lajeista puhutaan ja miten tasapainotetaan keskenään toisaalta instituutioiden, toisaalta vapaan kentän freelancetarve. Ainakin on estettävä vapaiden muusikoiden jakautuminen kahteen kastiin, joissa elämisen ehdot eroavat jyrkästi toisistaan.

Niin suurta tyytyväisyyttä kuin muusikkoallianssi periaatteessa herättääkin, on myös esitetty epäilyjä, että porvarihallitus haluaa järjestelyllä johtaa huomion pois aikaisemmin tekemästään dramaattisesta heikennyksestä työttömyystukijärjestelmään. Aihetta sivutaan Symfoni-lehden edellisessä numerossa Folkoperania esittelevässä artikkelissa.

Folkoperan, kansanooppera on toiminut Tukholmassa vuodesta 1976. Nimensä mukaisesti se houkuttelee katsomoonsa tavallisia ihmisiä, niitä jotka eivät tule astuneeksi Kuninkaallisen oopperan korkeamman kynnyksen yli. Ohjelmisto koostuu raikkaasti

tulkituista klassikoista, uusista kotimaisista teoksista sekä lapsille ja nuorille suunnatuista kappaleista. Kaikki esitetään ruotsiksi.

Folkoperan ei työllistä yhtäkään vakinaista kokopäiväistä muusikkoa, mutta suuren joukon osa-aikaisia ja freelanceita. Orkesterin 72 jäsenestä soittaa enimmillään puolet samassa esityksessä, mutta kaikki saavat puolipäiväpalkkaa. Yhtään laulajaa ei ole kiinnitetty kuukausipalkalle, ei täysi- eikä osapäiväiselle, vaan kiinnitykset tehdään produktiokohtaisesti. Aikaisemmin koko taiteellinen henkilökunta saattoi luottaa siihen, että työttömyyskassa tuli apuun niinä kuukausina, jolloin he jäivät vaille työtä tai vajaa-työllistetyiksi. Nyt kassan uudet säännöt aiheuttavat sen, että harva muusikko uskaltaa ottaa vastaan freelancetyötä.

Symfoni on Sveriges Yrkesmusikerförbundetin jäsenten ammattilehti. Liittoon kuuluvat lähinnä orkesterimuusikot, niin vakinaisessa työsuhteessa olevat kuin freelanceritkin.

Das Orchester: Melua torjua myös psykologialla

Heinä-elokuun numeronsa teemaksi lehti on valinnut meludi-
rektiivin, josta Muusikko-lehdessäkin julkaistiin artikkelisarja

kevään mittaan. EU-direktiivin edellyttämät käytännösäännöt on Saksassa laadittu saksalaisella perinpohjaisuudella. Lehti käy ensin läpi nämä säännöt ja paneutuu sitten meluntorjunnan mahdollisuuksiin konserttitilaa uudelleen rakentamalla ja varustamalla. Oman lukunsa saavat korvan ja erilaisten kuulemistapahtumien lääketieteellinen analyysi sekä saatavilla olevien kuulosuojaimien esittely.

Suomen muusikkojen liiton puheenjohtaja lausui melu- ja akustikkolainsäädännön ensimmäisessä osassa (Muusikko 3/2007) ihmetyksensä siitä, että melukonferensseissa aina mainitaan melun lähteen vaikuttaminen ensisijaisena meluntorjuntakeinona, mutta maininnan jälkeen siirrytään kuitenkin heti arkkitehtuuriin ja kuulosuojaimiin. Annetaan siis sellainen kuva, että melun lähteellä kaikki tehtävissä oleva on jo tehty. Siitä eteenpäin taide on tabu.

Näin näyttäivät Das Orchester -lehdenkin käyttämät asiantuntijat menettelevän. Soitton tilan akustista muokkaamista käsittelevässä artikkelissa tätä perustellaan kuitenkin sillä, että akustiikka vaikuttaa olennaisesti siihen, millä volyyymilla orkesterimuusikko äänensä ilmaan lähettää. Mikäli yksittäinen muusikko epäilee stemmansa kuuluvan huonosti orkesterin

muille soittajille, hänellä on taipumus ”prässätä” ääntään kovemmaksi. Sama tapahtuu, mikäli hän ei kuule omaa ääntään kokonaisuuden ääniversumissa. Lienee tuttu tilanne meidän Finlandiatalossa musisoiville jäsenillemme.

Das Orchester on Saksassa ilmestyvä orkesteri- ja radio-kuorokulttuurille omistettu lehti. Sen yhteydessä ilmestyy kolme kertaa vuodessa Saksan orkesteriyhdistyksen tiedotuslehti, jossa käsitellään pääasiassa sopimus- ja järjestöasioita. Lehti ilmestyy 11 kertaa vuodessa.

International Musician: Videopelit vetoapuun klassiselle musiikille

Amerikan muusikkojen liiton puheenjohtaja **Thomas F. Lee**

pohtii pääkirjoituksessaan järjestödemokratiaa ja vähemmistön asemaa. Jotkut ovat sitä mieltä, että AFM:ään saisivat kuulua ainoastaan kollektiivisopimusten alaiset muusikot. Toiset taas haluaisivat liiton kokoavan kaikki muusikot työehtosopimuksen olemassaolosta riippumatta.

”Henkilökohtaisesti uskon, että yhteisöt ovat vahvempia, jos ne ovat mahdollisimman kattavia ja edustavat eri jäsenryhmien näkökantoja. Joidenkin muusikkoryhmien sulkeminen ulos liitosta jakaisi muusikot kahtia ja heikentäisi järjestön voimaa”, perustelee Lee.

”Demokraattisissa yhteiskunnissa vähemmistön mielipidettä kunnioitetaan. Muutoinhan vähemmistö ei toimisi mielekkäästi yhteiskunnan jäsenenä ja saataisi jopa ryhtyä yhteiskuntaa vahingoittaviin toimiin.”

Liiton sihteeri-rahastonhoitaja **Sam Folio** tarkastelee kolumnissaan klassisen musiikin tilaa Yhdysvalloissa, missä etenkin sinfoniaorkesterien toimintaa pidetään uhanalaisena. Folio näkee tilanteen valoisampana. Ensinnäkin maassa on sinfoniaorkestereita enemmän kuin koskaan ennen, toiseksi uusia ja yhä suurempia konserttisaleja nousee eri puolille Pohjois-Amerikkaa.

Esimerkkinä orkesterien keinoista löytää uutta yleisöä Folio

mainitsee videopeliteollisuuden kehittämän yhteistyön sinfoniaorkesterien kanssa. Orkesterit soittavat kutakin peliä varten sävelletyn musiikin samanaikaisesti kun yleisö saa seurata valtavalta näytöltä pelin kulkua – tietenkin interaktiivisesti, siten että yleisön joukosta valittu pelaaja pitää ohjia käsissään.

Tuottelias videopelissäveltäjä **Tommy Tallarico** kertoi, että orkesterimuusikot tulivat ensimmäiseen harjoitukseen happamina, mutta innostuivat pian huomattuaan, että musiikki onkin sisältörikasta ja haastavaa. Pelikonsertit ovat vetäneet täysisiä saleja, ja peliharrastajat, jotka kuulevat ehkä ensimmäisen kerran sinfoniaorkesteria, tulevat nyt helpommin kuuntelemaan myös sinfoniamusiikkia.

International Musician on Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen ja Kanadan muusikkojen liiton virallinen lehti. Se ilmestyy kerran kuussa.